

15/10/11

E719C

دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

موضوع:

بررسی علل ناپایداری شیروانی‌های منطقه سوادکوه و ارائه راهکار مناسب جهت
تشییت آنها.

جهت اخذ درجه اکارشناسی ارشد
رشته سازه‌های آبی

اساتید راهنما:

دکتر میرخالق ضیاء‌تبار احمدی
دکتر عیسی شوش پاشا

استاد مشاور:

مهندس چانعلی تقی

نگارش:

رضا توکلی

زمستان ۱۳۸۶

۴۷۱۹۳

تشکر و قدردانی

خدا را سپاس می‌گویم که به من این توان را اعطا کرد که با همکاری اساتید برجسته‌ای همچون استاد عالیقدر جناب آقای دکتر میرخالق خیاء تیاراحمدی، استاد بزرگوار جناب آقای دکتر عیسی شوشپاشا و جناب آقای مهندس جانعلی تقیوی به همراه خانواده عزیزم که الطاف غیر قابل وصفی به اینجانب در تهیه این تحقیق نموده‌اند و از راهنمایی‌های ارزشمند آقایان مهندس میکاییل غضنفری و باقرصادقی کارشناسان محترم اداره راه و ترابری شهرستان سوادکوه و کلیه دوستانی که وقت خود را جهت توفیق هرچه بیشتر این گزارش صرف کرده‌اند کمال سپاس را داشته و آرزوی سلامتی و بهروزی برای تمام عزیزان را دارم.

رضا توکلی

آذر ۸۶

چکیده

استان مازندران با عنایت به نقشه‌های توپوگرافی موجود که آزرشته کوههای البرز در جنوب به دریای مازندران در شمال منتهی می‌گردد طبیعی است که در محل اتصال شیب متوسط به دشت مناطق لغزشی با پتانسیل بالا به صورت مسکونی دیده شود.

در این تحقیق که به بررسی اثر سطح ایستابی، فشار آب منفذی و عوامل وابسته به آنها در ناپایداری شیروانی سه ناحیه از مسیر ازادمهر-آلاشت و دو ناحیه از محور جاده محمدآباد واقع در سوادکوه توسط نرم‌افزار Geoslope پرداخته روش‌های مختلف پایداری شیروانی پیش‌بینی شده در نرم‌افزار را در نقاط مورد مطالعه بکار گرفته، و نهایتاً نتایج حاصل را با ترسیم سطوح لغزش و ضربه‌ایمنی حداقل نشان داده است.

سطح لغزش دایره‌ای از متداولترین سطوح لغزش است که برای ترسیم نیاز به دو پارامتر مرکز و شعاع دارد، از طرفی بیشمار دایره می‌توان با مرکز و شعاع‌های گوناگون رسم کرد اما دایره‌ای که کمترین ضربه‌ایمنی را بدست دهد مدنظر، و با رسم آن مساله حل می‌شود و اصطلاحاً "این دایره را دایره لغزش بحرانی گویند.

حين انجام تحقیق مشخص گردید چنانچه خروجی آب زیرزمینی در زیر دایره لغزش بحرانی باشد تاثیری در مقدار ضربه‌ایمنی ندارد و اثراً بزیرزمینی هنگامی که از مرکز دایره لغزش بگذرد ماکزیمم است.

همچنین علیرغم توصیه کلیه دانشمندان و محققین درخصوص استفاده از روش اسپنسر (Spencer) بعنوان روش تکمیلی در طراحی شیروانیها، در شیروانیهای مورد مطالعه روشهای بیشاپ (Bishop) و جانبو (Junbo) از دقت بالاتری برخوردار است.

لغات کلیدی:

پایداری شیروانی — لغزش — فشار آب منفذی — Geoslope — آزادمهر — آلاشت

فهرست

عناوین

۱۲	فصل اول - کلیات.....
۱۳	۱-۱- مقدمه.....
۱۴	۱-۲- طرح مسئله.....
۱۵	۱-۳- اهداف.....
۱۶	۱-۴- چگونگی دستیابی به اهداف
۱۷	۱-۵- ساختارپایان نامه.....
۱۸	فصل دوم - شناخت و طبقه‌بندی شیروانیها.....
۱۹	۱-۲- مقدمه.....
۱۹	۱-۲- نحوه به وجود آمدن گستاختگی شیروانی‌ها
۲۰	۱-۳- تشخیص و برداشت‌های صحرایی.....
۲۱	۱-۴- طبقه‌بندی لغزش‌های خاکی
۲۱	۱-۵- طبقه‌بندی از نظر شکل و حرکت مواد.....
۲۲	۱-۵-۱- ریزش.....
۲۲	۱-۵-۲- لغزش‌های دایرهاي.....
۲۲	۱-۵-۳- لغزش‌های انتقال.....
۲۲	۱-۵-۴- جاری شدن.....
۲۳	۱-۶- طبقه‌بندی بر اساس عمق به طول لغزش.....
۲۳	۱-۷- طبقه‌بندی بر اساس سرعت حرکت مواد.....
۲۴	۱-۸- طبقه‌بندی بر اساس انجمان بین المللی مهندسی زمین‌شناسی لغزشها.....
۲۴	۱-۸-۱- سقوط ناگهانی.....
۲۵	۱-۸-۲- لغزشها.....
۲۵	۱-۸-۲-۱- لغزش لایه روی لایه.....
۲۵	۱-۸-۲-۲- لغزش مسطح.....
۲۶	۱-۸-۲-۳- لغزش‌های چرخشی.....
۲۶	۱-۸-۲-۴- جریانها.....
۲۶	۱-۸-۲-۵- خرش.....
۲۸	فصل سوم - روش‌های تحلیل پایداری شیروانیهای خاکی.....
۲۹	۳-۱- مقدمه.....
۳۰	۳-۲- ضریب ایمنی.....
۳۱	۳-۳- روش‌های تعادل محدود.....
۳۲	۳-۳-۱- فرض قطعه کردن یک توده خاکی با شبیه شیروانی.....
۳۵	۳-۳-۲- محدودیتهای روش‌های تعادل محدود.....
۳۷	۳-۴- شکل سطح لغزش.....
۳۸	۳-۴-۱- سطوح لغزش دایرهاي.....
۳۸	۳-۴-۲- سطوح لغزش گوهای.....
۳۸	۳-۴-۳- سطوح لغزش غیر دایرهاي.....

۳۹ ۳-۵- موقعیت سطح لغزش بحرانی
۳۹ ۳-۵-۱- سطح لغزش بحرانی- دایره‌ای
۴۱ ۳-۵-۲- سطح گسیختگی بحرانی گوهای شکل
۴۳ ۳-۵-۳- اشکال عمومی سطح لغزش بحرانی
۴۴ ۳-۶- محدودیتها و موارد احتیاط
۴۵ ۳-۷- روش احتمالات
۴۵ ۳-۸- روش قطعات
۴۸ ۳-۸-۱- آبهای روان در تحلیل پایداری شیروانی به روش قطعات
۴۹ ۳-۸-۲- محدودیتهای روش قطعات
۵۰ ۳-۸-۳- توصیه‌هایی برای کاربر
۵۰ ۳-۹- روش بیشاب
۵۲ ۳-۹-۱- محدودیتهای روش بیشاب
۵۲ ۳-۹-۲- توصیه ها
۵۳ ۳-۱۰- روش تعادل نیروها و کاربرد آن در دایره سوئدی
۵۸ ۳-۱۳- روش اسپنسر
۵۹ ۳-۱۳-۳- محدودیتها
۶۰ ۳-۱۴-۴- امتیازات
۶۰ ۳-۱۴- شکافهای عمودی در شیروانیها
۶۲ ۳-۱۵- انتخاب روش تحلیل پایداری شیروانی‌های خاکی
۶۴ فصل چهارم - تحلیل پایداری شیروانی مورد مطالعه
۶۵ ۴-۱- مقدمه
۶۶ ۴-۲- پارامترهای مورد مطالعه
۶۶ ۴-۲-۱- تهیه نقشه‌ها و پروفیل‌های مورد نیاز
۶۷ ۴-۲-۲- حفر گمانه و آزمایشات ژئوتکنیک
۶۸ ۴-۲-۳- بازدیدهای صحراei
۶۹ ۴-۳- استفاده از پارامترها در آزمایشگاه
۶۹ ۴-۳-۱- آزمایش دانه‌بندی
۶۹ ۴-۳-۲- طبقه‌بندی خاکها
۶۹ ۴-۳-۳- تعیین وزن مخصوص و درصد رطوبت
۷۰ ۴-۳-۴- تعیین چسبندگی وزاویه اصطکاک
۷۰ ۴-۴- وضعیت زمین‌شناسی
۷۳ ۴-۵- پتسیل لرزه‌خیزی
۷۳ ۴-۶- استفاده از نرم‌افزار رایانه‌ای Geoslope
۷۳ ۴-۶-۱- نحوه تنظیم برنامه
۷۴ ۴-۷- اجرای نرم‌افزار برای نواحی مورد مطالعه
۱۰۸ ۴-۸- تفسیر نتایج

۱۱۲	فصل پنجم - نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۱۳	۵-۱- مقدمه
۱۱۵	۵-۲- نتیجه گیری در بررسی شیروانیهای این تحقیق
۱۱۷	۵-۳- پیشنهادات
۱۱۹	مراجع
۱۲۲	پیوست شماره ۱۵
	نقشه های پلان نواحی مورد مطالعه
	مقاطع عرضی نواحی مورد مطالعه
۱۴۶	پیوست شماره ۲
	نتایج آزمایشات وزن مخصوص
	نتایج آزمایشات دانه‌بندی خاک
	نتایج آزمایشات برش مستقیم

تمادهای مورد استفاده در تحقیق:

ابعاد: F نشانه نیرو L نشانه طول

A = سطح مقطع قطعات (L^2)

b = ضخامت هر قطعه (L)

\bar{b} = شیب نسبی ($cot \beta$ = بدون بعد)

c = چسبندگی با توجه به نمودار موهر-کولمب در مقابل تنش نرمال کل (F/L^2)

c' = چسبندگی با توجه به نمودار موهر-کولمب در مقابل تنش موثر کل (F/L^2)

cb = چسبندگی در کف خاکریز (F/L^2)

$cavg$ = چسبندگی متوسط در طول سطح لغزش (F/L^2)

cD = چسبندگی بسیج شده (F/L^2)

$c'D$ = چسبندگی بسیج شده (F/L^2)

CD = نیرویی که در اثر چسبندگی بسیج شده حاصل میشود (F)

$C1$ = نماد محاسباتی نیروی بین قطعات (F)

$C2$ = نماد محاسباتی نیروی بین قطعات (F)

$C3$ = نماد محاسباتی نیروی بین قطعات (F)

$C4$ = نماد محاسباتی نیروی بین قطعات (F)

d = نسبت عمق (D/H = فاقد بعد)

dh = بازوی افقی گشتاور نیرو (L)

dV = بازوی عمودی گشتاور نیرو (L)

$dcrack$ = عمق درزو شکافهای کششی (L)

D = عمق از بالاترین ناحیه شیروانی تا پایین ترین نقطه دایره لغزش (L)

e = نسبت تخلخل (فاقد بعد)

E = مولفه افقی نیروی بین قطعه ای (F)

EA = نیروی اکتیو بر گوه لغزش (F)

EP = نیروی پاسیو بر گوه لغزش (F)

F = ضریب ایمنی (فاقد بعد)

$P =$ نیروی وزن آب عمودبر بالا قطعه لغزش (F)
$P_d =$ نمادی که از جمعبندی تمام نیروها و غوطه-وری و درزو ترکهای کششی روی شیروانی حاصل میشود (F/L^2)
$P_e =$ نماد فشار آب موثر روی شیروانی (F/L^2)
$R =$ شعاع دایره (L)
$R_b =$ برایند نیروهای وارد (F)
$s =$ مقاومت برشی (F/L^2)
$s_d =$ مقاومت برشی زهکشی (F/L^2)
$S =$ نیروی برشی کف شیروانی (F)
$u =$ فشار آب منفذی (F/L^2)
$u_{bp} =$ فشار آب منفذی زهکشی شده در آزمایش سه محوری (F/L^2)
$u_{c} =$ فشار آب منفذی تحکیمی (F/L^2)
$u_{f} =$ فشار آب منفذی گسیختگی (F/L^2)
$U_b =$ نیروی منتجه از فشار آب منفذی در پایین هر قطعه لغزشی (F)
$U_i =$ نیروی آب وارد بر بالای شیروانی (F)
$U_{i+1} =$ فشار منفذی آب در پایین هر قطعه از سطح لغزش (F)
$U_L =$ نیروی آب در سمت چپ هر قطعه (F)
$U_R =$ نیروی آب در سمت چپ هر قطعه (F)
$W =$ وزن هر قطعه (F)
$W' =$ وزن موثر هر قطعه (F)
$X =$ مولفه برشی نیروی بین قطعات (F)
$y_t =$ محل اثر نیروی جانبی (L)
$z =$ عمق بموازات شیب شیروانی (L)
$Z_i =$ هر قطعه لغزش نیروی بین قطعه‌ای در بالای (F)
$Z_{i+1} =$ هر قطعه لغزش نیروی بین قطعه‌ای در پایین (F)
$zt =$ عمق تنش کششی (L)
$\alpha =$ زاویه شیب شیروانی (درجه)

α_s = زاویه بین خطوط جریان و سطح خاکریز(درجه)

β = زاویه بالای قطعه لغزنه (درجه)

δ = شبب نیروی فشاری خاک (درجه)

Δl = طول پایینی هر قطعه لغزنه (L)

Δu = تغییرات فشار آب منفذی (F/L³)

Δx = ضخامت قطعات لغزنه (F)

γ = وزن مخصوص کل خاک (F/L³)

γ' = وزن مخصوص غوطه‌وری خاک (F/L³)

γ_m = وزن مخصوص مرطوب خاک (F/L³)

γ_w = وزن مخصوص آب (F/L³)

γ_{sat} = وزن مخصوص اشباع خاک (F/L³)

μ_t = ضریب تصحیح درز و ترکها (بدون بعد)

σ = تنش نرمال کل (F/L³)

σ' = تنش نرمال موثر (F/L³)

$\sigma'v$ = نیروی عمودی موثر (F/L³)

τ = تنش برشی (F/L³)

θ = شبب نیروهای بین قطعات (درجه)

فصل اول

کلیات

۱- مقدمه

لغزش شیروانی‌های خاکی تحت شرایط متفاوتی اتفاق می‌افتد شیروانی‌های طبیعی و یا ساخته دست بشر تحت این شرایط ناگهان لغزش کرده و خسارت‌های جانی و مالی را عرض می‌شوند. آغاز این لغزشها عمدتاً با پیدایش شکافهایی در سطح فوچانی شروع و رفتار فته گسترش یافته و با نفوذ آب دامنه خود را وسیع و همچنین عمل لغزش را تسريع می‌کند. همه‌ساله لغزش‌های متفاوتی در سراسر دنیا به وقوع می‌پیوندد که در خصوص آنها سمینارهای پژوهشی و تشریحی برگزار و هر کدام کوشش در توجیه دلایل و نحوه به وجود آمدن این لغزشها موضوع را پی می‌گیرند. تحلیل شیب شیروانی‌ها با عنایت به گسترش و توسعه احداث سدهای خاکی درجهان از اهمیت خاصی برخوردار است چرا که در این راستا شیبهای شیروانی با سه مقوله مقاومت شیب شیروانی در حال ساخت، در حال بهره برداری یعنی زمانی که آب در پشت سد تا ارتفاع طراحی بالا آمده، و سوم تخلیه ناگهانی مواجه، که نهایتاً "هر سه مورد محاسبات مخصوص به خود را می‌طلبد".

پارامترهای متعدد مانند شرایط توبوگرافی، خصوصیات زمین‌شناسی، هیدرولوژیکی و شرایط مجینطی برگسیختگی شیبهای تاثیرگذار است. بعلاوه پیچیدگی‌های حاصل از شناخت تئوری موضوع جهت ارائه طرح پایدارسازی شیبهای مثل به دست آوردن خصوصیات فیزیکی و مکانیکی خاک منطقه با توجه به بی‌نظمی بیشتر بعد از لغزش و امکانات محدود موجود اندازه گیری، اهمیت موضوع را بیشتر نشان می‌دهد.

در شیبهایی که به هر دلیلی لغزش شروع و یا در حال گسترش و یا انجام گرفته، بایستی با ارزیابی درست و شناخت کافی از موضوع نسبت به جلوگیری از توسعه و ارائه راه حل‌های فنی و مهندسی اقدام نمود.

با مقدمه فوق و با آمارگیری از لغزش‌های اتفاق افتاده در سطح استان مازندران که سبب مسدود شدن جاده‌های موصلائی و تهدید جانی و مالی آنها و ارائه راه کار مناسب به منظور پایدارسازی شیب آنها این تحقیق را که در خصوص لغزش شیروانی درسه نقطه واقع در جاده آزادمehr

آلاشت و دو نقطه واقع در محور پل سفید-محمد آباد مطابق نقشه پیوست ۱ که هر کدام در محدوده‌ای به طول ۵۰ تا ۱۰۰ متر است را ارائه می‌نمائیم.

۲-۱- طرح مسئله

نقاط تحت لغزش در مسیرهای آزادمehr-آلاشت و پل سفید-محمد آباد در دامنه تپه‌های بلند و یا بعبارتی در دامنه کوههایی قرار گرفته‌اند که تواما با خاکبرداری (ایجاد ترانشه) و خاکریزی مسیرهای اشاره شده احداث گردید. عواملی نظیر انتخاب نادرست شیب خاکریز، بستر سازی نادرست، عدم مهار آبهای سطحی و هدایت آن از مسیرهای مناسب، عدم اجرای صحیح کانالهای آبر و گاهای "قرار گرفتن مسیر در یک ناحیه کاملاً" لغزشی را می‌توان در ناپایداری مسیرهای فوق الذکر دخیل دانست.

لازم به توضیح است که مشکل مختص این محل نمی‌باشد بلکه پدیده زمین‌لغزش یک پدیده طبیعی- مصنوعی یوده که از سالیان گذشته در زندگی انسانها مطرح و به طور جدی آرامش افراد جامعه را تهدید می‌کند و چون بشر همواره ناگزیر از ساخت و ساز در زمین‌های ناهموار، کوهپایه‌ها و زمین‌های شیب‌دار بوده و برای احداث سازه‌ها در شیبها یا در مجاورت شیبها با مشکلات عدیده‌ای روبرو گردیده که مهمترین آنها زمین‌لغزش و در حالت کلی ترسیختگی در شیبهاست. در اثر پدیده زمین‌لغزش توده عظیمی از خاک جابجا شده و خسارات بزرگی را رقم زده، چنانچه اینهای و ساختمانها در محدوده لغزش نباشند و در پایین دست شیروانی قرار داشته باشند، بر اثر جابجا شدن توده عظیم زیر خاک مدفون خواهند شد.

موضوع زمین‌لغزش در برخی از کشورها از اهمیت زیادی برخوردار است چرا که طبق آمار و شواهد موجود خسارتهای تثبیت شدن شیروانیهای طبیعی در این کشورها زیاد است و کشور ما نیز در زمره این کشورهاست. در ایران طی چند سال اخیر زمین‌لغزه‌های زیادی در استان گیلان، مازندران، چهارمحال و بختیاری، آذربایجان شرقی، لرستان و خراسان به ثبت رسیده که از مهمترین آنها می‌توان به زمین‌لغزش‌های اسفراین بجنورد، آلاشت، روبار- منجیل اشاره کرد.

طبق تعریف به هر گونه لغزش یا حرکت توده‌ای از خاک یا سنگ و یا ترکیبی از هر دو زمین‌لغزه می‌گویند، محدوده سرعت توده ممکن است بسیار کم مانند خزش (چند سانتی‌متر در سال) یا بسیار زیاد مانند ریزش‌های ناگهانی (چند متر در ثانیه) باشد اما اولین علائم وقوع زمین‌لغزش، پیدایش شکافهای کششی است که معمولاً "درجهت عمود برشیب پدید می‌آیند و همچنین تورم شیروانی نیز می‌تواند علامتی برای شروع گسیختگی باشد. هرگاه شیروانی به هر دلیل به نایابی‌داری رسد شروع به گسیختگی می‌کند و زمین‌لغزه روی میدهد.

یکی از علل اصلی رخدادن زمین‌لغزه، افزایش وزن گوه لغزش در اثر افزایش رطوبت و کاهش مقاومت برشی‌خاک در آن ناحیه می‌باشد. محاسبات نشان می‌دهد که تنش‌برشی ماکزیمم معمولاً "در نقاط پائین دست سطوح شیبدار بوجود آمده و گسیختگی از این نقاط آغاز و گسترش می‌یابد و نهایتاً زمین‌لغزش بوقوع می‌پیوندد. روش‌های مختلفی جهت تحلیل پایداری شیروانی‌ها وجود دارد که عمدت‌ترین آنها عبارتند از: روش تعادل حدی، روش آنالیز حدی و روش عددی.

در این مطالعه جهت بررسی پایداری شیروانی از نرم‌افزار Geoslope استفاده گردیده که بر پایه روش تعادل حدی و براساس معیار گسیختگی موهر-کولمب استوار است. این برنامه یکی از پر استفاده‌ترین برنامه‌ها در سطح جهان می‌باشد که به عنوان دقت بالا و امکانات فراوان مورد توجه زیادی واقع است. از این برنامه برای بررسی شبیه‌ها در شرایط مرزی خاکهای مختلف می‌توان استفاده کرد.

۱-۳-۱- اهداف

تحقیق جهت نیل به اهداف ذیل طراحی و انجام شد :

- بررسی زمین‌شناسی منطقه

- بررسی خصوصیات فیزیکی و مکانیکی خاک در نقاط مختلف

- تعیین توپوگرافی محل

- بررسی پایداری شیروانی قطعات

-ارائه راه کار جهت پایدارسازی

۴- چگونگی دستیابی به اهداف

جهت بررسی پایداری شیروانیها به چند پارامتر نیاز داریم که این پارامترها را بخشی با عملیات صحراوی و بخشی را با کار در آزمایشگاه و قسمت سوم را با استفاده از نرمافزارهای موجود میتوان بدست آورد.

پایه تمام استدلالات پایداری شیروانیها به ضریب ایمنی است و این ضریب، حاصل تقسیم مقاومت برشی موجود خاک به حداقل مقاومت برشی مورد نیاز برای ثبات مصالح تشکیل دهنده شیروانی تعریف میشود. حال مقاومت برشی با فرض تبعیت خاک از نمودار مقاومت برشی موهر-کلمب به دو کمیت چسبندگی و ضریب اصطکاک مصالح وابسته است.

بنابراین با حفر گمانه و نمونه برداری از خاک در اعماق مختلف و استفاده از آزمایشات سه محوری یا برش مستقیم میتوان نمودار تنش-برش خاک را ترسیم و از آن نسبت به محاسبه چسبندگی (C) و ضریب اصطکاک اقدام نمود.

جهت پی بردن به وضعیت آب زیرزمینی و بدنیال آن فشار آب منفذی به دانه بندی خاک و وضعیت سطح ایستابی نیاز داریم که این کار را حین حفر گمانه با یادداشت برداری از ارتفاع آب داخل چاهک میتوان انجام داد و در محاسبات تنש موثر و تنش کل که در روابط پایداری شیروانیها کاربرد دارد بهره گرفت.

نیمرخ یا پروفیل عرضی شیروانی که در محاسبات استاتیکی پایداری شیروانی برای محاسبه وزن توده و مرکز ثقل کاربرد دارد. آن بایستی توسط دوربین های نقشه برداری تهیه و در آن احیاناً "عوارض طبیعی نظیر درز و شکاف ظهور چشم و یا گودال... دیده شد ثبت گردد.

در این تحقیق پس از تهیه پارامترهای فوق با بکارگیری نرم افزار Geoslope نیمرخهای مختلف نواحی مورد مطالعه را تحلیل، و با استفاده از داده های سطح ایستابی و فشار آب منفذی روش های

مختلف تحلیل پایداری شیروانی را مورد بررسی قرارداده و کاربری نرمافزار برای نواحی مورد مطالعه مدنظر قرار گرفت که بدنبال خود توانایی ارایه راهکار جهت تثبیت شیروانیها را بدنبال داشت.

۱-۵- ساختار پایان نامه

از یک سری بازدیدهای صحرایی منطقه درخصوص علل و عوامل طبیعی ناپایداری شیروانی و سپس برداشت نقاط شیروانی با تجهیزات نقشه برداری و ترسیم مقاطع، حفر گمانه و آزمایشات مربوط و سپس مطالعه درخصوص یافته روابط ارایه شده توسط دانشمندان مختلف در راستای موضوع و نهایتاً "دادن داده‌های مورد نیاز به رایانه به نتیجه رسید.

ضمن بازدیدهای صحرایی دقت در کارهای انجام شده از قبل، کارهای درحال انجام، روش‌های بیولوژیک و بازدارنده پیش روی لغزش در نقاط مختلف، علل و عوامل تشید کننده آن، مطالعاتی که از قبل روی منطقه انجام شده، میزان تردد روی نقاط مشکوک به لغزش، دقت در بالا و پایین دست نواحی مورد مطالعه در ساختار و شکل نتیجه تحقیق تاثیر داشته و پس از آن کارهای انجام شده توسط سایرین نیز مدنظر که نهایتاً به جزو حاضر منتهی گردید.

فصل دوم

شناخت و طبقه‌بندی شیر و آنیها

۱-۴- مقدمه

با گسترش روزافزون جمعیت و رشد و توسعه صنایع مختلف و پهاداشت همگانی عرصه مانورگزینه‌های مختلف و انتخاب گزینه بهینه جهت تصمیم‌گیری ساخت، تجهیز و پیشبرد طرحهای مختلف تنگترشده و از این نظر خسارتمالی و جانی فراوانی را چه هنگام ساخت و چه بعد از ساخت پروژه‌ها به بهره‌برداران تحمیل میکند. از جمله گزینه‌ها در طرحهای مختلف مسئله شیروانی‌های خاکی است که یا قبلاً وجود داشته و جان و مال انسان را تهدید می‌کرده و یا پس از اجراء پروژه بوجود می‌آید که بایستی محاسبات لازم درخصوص پایدارسازی آن صورت پذیرد.

چه بسا جاده‌های بسیاری در کوهستانها ساخته شده که بر اثر اولین برف سنگین با بهمن‌های متعدد، رانش‌زمین و لغزش مواجه شده و هزینه‌های هنگفتی را به پروژه تحمیل نموده و یا سدهای خاکی که پس از اولین آبگیری شیروانی‌های آن دچار نقص فنی گردید. طبق آمار منتشره [۹] در سال ۱۹۶۲ بیش از ۹۰۰۰ زمین‌لغزه در کشور چک به ثبت رسیده، همچنین در کشور ژاپن، سالیانه حدود ۲۰۰ گستختگی نابشی از زمین‌لغزش فقط در خاکریزهای مسیر خطوط راه‌آهن آین کشور اتفاق میافتد. در کشور ما نیز طی چند سال اخیر زمین‌لغزه‌های زیادی در استان گیلان، مازندران، چهارمحال و بختیاری، آذربایجان شرقی، لرستان و خراسان به ثبت رسیده که از مهمترین آنها به زمین‌لغزش اسفراین بجنورد، روبار و منجیل اشاره کرد. [۹]

۲-۲- نحوه به وجود آمدن گستختگی شیروانی‌ها

چنانچه شیروانی‌های موجود در زمین را به دو بخش شیب‌های طبیعی و شیروانی‌های ساخته دست‌بشر تقسیم کنیم بحث در مورد هر کدام روش خاص خود را داراست. در گسیختگی شیب‌های طبیعی مسائل اکثراً "به جریان آب یا شستشوی خاک پای شیب‌ها و یا فرسایش توسط رودخانه‌ها و دریاها مرتبط و بیشتر در این حالات از گسیختگی طولانی‌مدت بحث می‌گردد" [۱۵] منتهی در گسیختگی شیروانی‌های ساخته دست‌بشر با نقاطی از این شیروانیها مواجه می‌شویم که انسان پروژه‌ای اعم از خطوط شوسه، ریلی و یا سدهای خاکی را اجراء و در اثر آن شیروانیها بوجود